

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις

30
ΧΡΟΝΙΑ ΔΕΙΞΕΥΣΗΣ

<http://www.floropoulos.gr> - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Λ. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΧΗΜΕΙΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο 1 Απριλίου 2023

ΘΕΜΑ Α

A.1.β

A.2.α

A.3.δ

A.4.γ

A.5.β

ΘΕΜΑ Β

B.1.

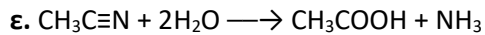
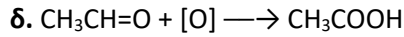
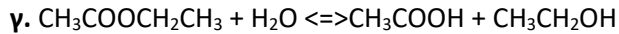
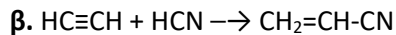
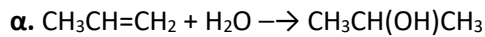
- a) Λ
- b) Λ
- c) Σ
- d) Λ
- e) Λ

B.2.

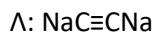
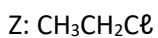
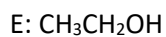
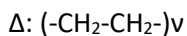
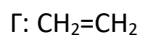
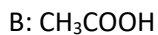
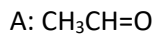
1. Η οργανική ένωση Α έχει μοριακό τύπο της μορφής $C_xH_{2x}+2O$ που αντιστοιχεί σε κορεσμένη μονοσθενή αλκοόλη ή σε κορεσμένο αιθέρα. Οι αλκοόλες αντιδρούν με νάτριο, ενώ οι αιθέρες όχι και με βάση την εκφώνηση η Α είναι αιθέρας με συντακτικό τύπο : CH_3OCH_3 (Α)

2. Η οργανική ένωση Β έχει μοριακό τύπο της μορφής $C_nH_{2n}O$ που αντιστοιχεί σε κορεσμένη καρβονυλική ένωση, αλδεΐδη ή κετόνη. Στα αλκίνια C_nH_{2n-2} που έχουν $n \geq 3$ η προσθήκη νερού οδηγεί τελικά σε σχηματισμό κετόνης, οπότε η Β είναι κετόνη με συντακτικό τύπο : CH_3COCH_3 (Β)

3. Στον μοριακό τύπο C_3H_8O αντιστοιχούν δύο κορεσμένες μονοσθενείς αλκοόλες: η $CH_3CH_2CH_2OH$ που είναι πρωτοταγής και η $CH_3CH(OH)CH_3$ που είναι δευτεροταγής. Σύμφωνα με την εκφώνηση η Γ οξειδώνεται σε οξύ, είναι δηλαδή πρωτοταγής, οπότε έχει συντακτικό τύπο : $CH_3CH_2CH_2OH$ (Γ)

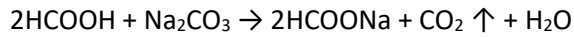
B.3.

B.4. Αρχικά σε δείγμα της χημικής ένωσης προσθέτουμε Na_2CO_3 . Αν παρατηρήσουμε να ελευθερώνεται αέριο (είναι το CO_2) τότε η ζητούμενη χημική ένωση θα είναι το προπανικό οξύ. Αν δεν ελευθερωθεί αέριο με την παραπάνω διαδικασία, τότε περίσσεια άλλου δείγματος της χημικής ένωσης προστίθεται σε όξινο διάλυμα $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ που έχει χρώμα πορτοκαλί. Αν το χρώμα του διαλύματος αλλάξει σε πράσινο, τότε η χημική ένωση οξειδώθηκε, οπότε είναι η 1-βουτανόλη. Αν δεν παρατηρηθεί η παραπάνω χρωματική αλλαγή, σε νέο δείγμα της χημικής ένωσης προσθέτουμε Na . Αν παρατηρήσουμε να παράγεται αέριο, τότε η χημική ένωση είναι το 1-πεντίνιο το οποίο διαθέτει όξινο υδρογόνο και η χημική αντίδρασή του με νάτριο, ελευθερώνει αέριο υδρογόνο. Αν δεν παρατηρηθεί έκλυση αερίου, τότε η χημική ένωση είναι το 1-πεντένιο.

ΘΕΜΑ Γ**Γ.1.**

Γ.2. Η αντιστοίχιση είναι: A4, B1, Γ2, Δ3

Γ.3. α. Το ισομοριακό μείγμα περιέχει 0,1 mol από κάθε μια οργανική ένωση. επομένως: HCOOH : 0,1 mol και (X) $\text{C}_2\text{H}_4\text{O}_2$: 0,1 mol Με το ανθρακικό άλας Na_2CO_3 αντιδρά σίγουρα το οξύ HCOOH και ίσως η οργανική ένωση (X) $\text{C}_2\text{H}_4\text{O}_2$ αν είναι και αυτή οξύ και όχι εστέρας. Το HCOOH αντιδρά με το Na_2CO_3 σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα στοιχειομετρίας:

0,1

0,05

$V(\text{CO}_2) = n \cdot V_m = 0,05 \text{ mol} \cdot 22,4 \text{ L} \cdot \text{mol}^{-1} \Leftrightarrow V(\text{CO}_2) = 1,12 \text{ L}$ Ακριβώς όσα πραγματικά εκλύονται. Άρα η χημική ένωση (X) είναι ο εστέρας HCOOCH_3

β. Το ζητούμενο ισομερές Ψ, είναι το CH_3COOH (αιθανικό οξύ).

ΘΕΜΑ Δ

Δ.1.

α. Έστω ω τα mol της αλκοόλης (Σ) με μοριακό τύπο $\text{C}_n\text{H}_{2n+1}\text{OH}$ και $M_r = 14n + 18$. Από την στοιχειομετρία της αντίδρασης με νάτριο, έχουμε:

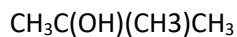
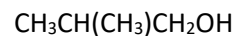
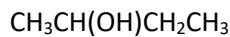
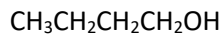
ω

$\omega/2$

$$n = V/22,4 = 0,1 \text{ mol}, \quad \omega = 0,2 \text{ mol } \Sigma$$

Για την αλκοόλη (Σ) έχουμε: $m = 14,8 \text{ g} \Leftrightarrow \omega \cdot M_r = 14,8 \text{ g} \Leftrightarrow 0,2 \text{ mol} \cdot (14n + 18) \text{ g/mol} = 14,8 \text{ g} \Leftrightarrow 14n + 18 = 74 \Leftrightarrow 14n = 56 \Leftrightarrow n = 4$ Ο μοριακός τύπος της αλκοόλης (Σ) είναι $\text{C}_4\text{H}_9\text{OH}$

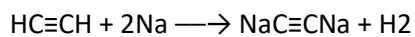
β. Οι ζητούμενοι συντακτικοί τύποι των αλκοολών είναι τέσσερις:

γ. Αφού η αλκοόλη (Σ) δεν αντιδρά με όξινο διάλυμα KMnO_4 , είναι τριτοταγής. Άρα η τελευταία.

Δ.2. α. Έστω x τα mol του $\text{HC}\equiv\text{CH}$ και ψ τα του αλκένιου C_nH_{2n} στο μείγμα. $n = V/22,4 \rightarrow x + \psi = 0,2(1)$

Με το Na αντιδρά το αιθίνιο και όχι το αλκένιο. Από την στοιχειομετρία της χημικής αντίδρασης, έχουμε:

1

1

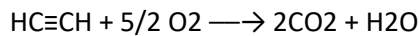
x

x

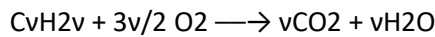
$$n = m/M_r \Rightarrow \psi = 0,1$$

Άρα το αρχικό μείγμα αποτελείται από 0,1 mol $\text{HC}\equiv\text{CH}$ και 0,1 mol C_nH_{2n}

β. Η ελάττωση της μάζας των καυσαερίων μετά την ψύξη, οφείλεται στην υγροποίηση των υδρατμών. Άρα η μάζα των υδρατμών που παράγονται από την καύση του μείγματος, είναι ίση με 9 g. Από την πλήρη καύση του κάθε συστατικού του μείγματος, έχουμε:

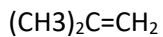
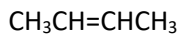
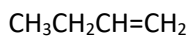
1	1
0,1	0,1

1	n
0,1	0,1n

Συνολικά για τη μάζα των υδρατμών, ισχύει: $m = 9 \text{ g} \Leftrightarrow \text{πολικά} \cdot M_r = 9 \text{ g} \Leftrightarrow (0,1 + 0,1 \cdot n) \text{ mol} \cdot 18 \text{ g/mol} = 9 \text{ g} \Leftrightarrow 0,1 + 0,1 \cdot n = 0,5 \Leftrightarrow 0,1 \cdot n = 0,4 \Leftrightarrow n = 4$ Άρα ο μοριακός τύπος του αλκένιου είναι C_4H_8

Γ. Στον μοριακό τύπο C_4H_8 αντιστοιχούν τρία συντακτικά ισομερή:

Από τα παραπάνω ισομερή αλκένια, αυτά που δίνουν κύριο και δευτερεύον προϊόν κατά την αντίδραση με H_2O , είναι το 1-βουτένιο (αλκένιο 1) και το μεθυλοπροπένιο (αλκένιο 3). Το 2-βουτένιο δίνει ένα και μοναδικό προϊόν: $\text{CH}_3\text{CH}=\text{CHCH}_3 + \text{H}_2\text{O} \longrightarrow \text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_3$ Άρα ο συντακτικός τύπος του αλκένιου είναι $\text{CH}_3\text{CH}=\text{CHCH}_3$